

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Tisztelt Ünneplő Közönség! Kedves Vendégeink!

Van a londoni British Múzeumban egy az ókori Ninivéből származó ékirásos agyagtábla, amelyen a Vénusz bolygó égi helyzetének megfigyeléséről szóló lista látható. A több mint 3700 éves csillagászati emlék nem csupán értékes kultúr- és tudománytörténeti kincs, hanem annak is ékes bizonyítéka, hogy az ember már a civilizáció hajnalán is próbálta a világot különböző szabályok alapján megalkotott módszerekkel megismerni és leírni.

Azóta sem teszünk másként. A kutatók a természet és a társadalom jelenségeit, folyamatait vizsgálják, és az őket foglalkoztató kérdéseket újabb és újabb elméletek alapján, folyamatosan tökéletesített módszerek alkalmazásával próbálják megválaszolni.

Sokszor ott van az örökös kétely, „a valami nem stimmel” nyugtalanító érzése a kíváncsisággal keveredve, ami a kutatók legfőbb motivációja és egyben a tudomány hajtóereje is a kezdetek óta. A tudomány pedig – miként a Magyar Tudomány Ünnepe idei programsorozatának **mottója** is mondja: **út a világ megismeréséhez.**

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Immár 19. alkalommal gyűltünk össze itt, a tudomány palotájában, hogy emlékezzünk alapítónk, gróf Széchenyi István nemes gesztusára, amellyel 1825. november 3-án felajánlotta birtokai egyévi jövedelmét egy tudós társaság létrehozására.

Miként a tudomány módszerei, úgy az Akadémiának a tudomány legújabb eredményeit bemutató egy hónapos, országos és határon túli rendezvénysorozata is folyamatosan változik. **A fiatalabb korosztályok hatékonyabb elérésének nem titkolt szándékával** indítjuk el idén a **Tudományünnep+** elnevezésű sorozatot, amely a közismert TED-előadásokhoz hasonlóan dinamikus, élvezetes formában nyújt betekintést egy-egy izgalmas tudományterületbe.

Az első ilyen esemény ma este Rácz András történésznek az Ukrajnában dúló háborúról szóló előadása lesz. A következő napokban és hetekben szó lesz többek között az energiaválságról, a megújuló energiaforrásokról és a klímaváltozás várható hatásairól is. Vagyis csupa olyan téma kerül terítékre, amely mindenkit érint, meghatározza jelenünket és jövőnket egyaránt.

A hagyományoknak megfelelően természetesen ünnepi nyitóelőadással kezdődik a teljes programsorozat. Ma ezt **Pléh Csaba**, az Akadémia rendes tagja tartja *A tudások feszültségei a megismerő emberben: a modern pszichológia hozzászólása a tudományos világnézet vitáihoz* címmel.

Az előadó rávilágít arra, hogy hosszú gyermek- és serdülőkorával az ember tanulásra ítélt lény. Az emberi gondolkodás erényeinek és csapdáinak megismerése elősegítheti, hogy a gyermek kíváncsisága megmaradjon, és az érett felnőtt nyitott maradjon a világra, a tudásra és a tudományra.

Mint ezt mindannyian örömmel látjuk, idén már szerencsére személyes részvétellel tarthatjuk meg a mai eseményt, és remélhetőleg zavartalanul zajlik majd a többi rendezvény is. Az elmúlt évek sikeres tapasztalatai alapján **idén is közvetítjük a kiemelt eseményeket élő adásban, majd a felvételeket közzétesszük az MTA YouTube-csatornáján**, ahol bármikor visszanézhetők. Így jóval több emberhez jutnak el a sokakat érdeklő témákról szóló előadások. Ugyanakkor természetesen örömmel várjuk mindazokat, akik személyesen is szeretnének jelen lenni rendezvényeinken itt, az MTA Székházban.

„A tudomány a valóság költészete” – így jellemzi a tudomány és a művészetek kapcsolatát Richard Dawkins. **Ezt a szép gondolatot mintegy kiterjesztve** idén először vesz részt rendezvény-sorozatunkon önálló, kiemelt programmal a **SZIMA** és az **MMA**.

A **SZIMA** – a **Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia** - a versfordítás új útjairól tart szimpóziumot. A program keretében a kortárs költészet kiváló képviselői beszélnek majd klasszikus és modern költők versei fordításának elméleti és gyakorlati kérdéseiről. Az esemény során zenei illusztrációként egy-egy vers több fordításban is elhangzik majd hangszeres kísérettel.

Az **MMA** - a **Magyar Művészeti Akadémia** - programjának előadásaiból kiderül egyebek mellett, hogy milyen együttműködés valósult meg a tudomány és a művészet között a vörösiszap-katasztrófa utáni újjáépítésben. A *80 huszár* című filmet elemző előadás a történelmi hitelesség és az irodalmi fikció kérdéskörét vizsgálja. De megtudhatjuk azt is, hogy a monokromatikus lézerfény miként vált a képzőművészet eszközévé.

Idén is sor kerül hagyományos tudományünnepi rendezvényeinkre, mint amilyen például a **Tudomány és Parlament**. Küldetésével összhangban a Magyar Tudományos Akadémia szakértői és testületei útján támogatni törekszik az Országgyűlést és a kormányzatot a nemzeti energiapolitikai stratégia tudományos megalapozásában. Az előadások utáni panelbeszélgetés résztvevői a tudomány és a szakpolitika együttműködési lehetőségeit tekintik át az energiaellátás biztonsága, megfizethetősége és fenntarthatósága érdekében.

A **Nők a tudományban** című, immár szintén hagyományos rendezvényünkön idén a műszaki tudomány sokszínűségét mutatja be négy kutató. Szó esik arról, hogy miként változtatta meg a számítógép a mechanikát, és ez hogyan jelent meg a mindennapi életben – pl. az emberi gerinc modellezésében. Megtudhatjuk, hogy milyen környezetvédelmi problémákat kell megoldani a polimerek tervezésekor, és választ kapunk arra is, hogy milyen előnyei vannak a sokat emlegetett hátrányok mellett a lakótelepeknek. Végül szó lesz arról is: hogyan lehet felhasználni a mozgáselemzéseket az egészségügyben és a sportmozgások optimalizálásában.

A következő hetekben az **Magyar Tudományos Akadémia 11 tudományos osztálya** is szinte minden napra kínál izgalmas témákat tárgyaló rendezvényeket – összesen több mint 40 eseményt -, kiváló előadók részvételével. A **Fiatalkutatók Akadémiája** tagjai idén is sokszínű programban mutatják be kutatási témájukat.

Végül a tudományünnepi rendezvénysorozat **záróeseményén** a tavalyihoz hasonlóan idén ismét az **Anima Musicae Kamarazenekar** ad koncertet, ahol Bartók Divertimentója és Beethoven 4. szimfóniája csendül majd fel.

Kedves Ünneplő Közönség!

Bízom abban, hogy a világ megismerését lehetővé tevő tudomány eredményei és a különböző művészeti ágak sokszínű kínálatából mindenki megtalálja az őt érdeklő rendezvényeket.

Minden programunkhoz tartalmas, jó szórakozást kívánok a tudományünnep Programtanácsának nevében!

Köszönöm figyelmüket!